

KADINA YÖNELİK ŞİDDET

Toplumsal Cinsiyet ve Cinsiyet Rollerini Nedir?

İlk olarak toplumsal cinsiyet ve toplumsal cinsiyet rolleri kavramlarının anlaşılmasının kadına yönelik şiddet konusunda önemli olacağı düşünülmektedir. Bireylerin doğuştan sahip oldukları biyolojik, fizyolojik ve genetik özelliklerine bakılarak cinsiyeti tanımlanmaktadır. Bu duruma atanmış cinsiyet de diyebiliriz. Erkek veya kız olarak belirlenen bu cinsiyetler bireylerden beklenen rolleri, sorumlulukları ve davranışları farklılaştırmaktadır. Erken yaşlardan itibaren kişi kadının veya erkeğin nasıl davranması gerektiğini, kendisine yüklenmiş olan rol ve sorumlulukları içine doğduğu toplumdan öğrenmeye başlar. Toplumsal cinsiyet kavramı, toplumun kadınlara ve erkeklere yüklediği bu farklı rol, görev ve sorumlulukları ifade etmektedir. Toplumsal cinsiyet rolleri ise, toplumda kadına ve erkeğe yüklenen farklı duygu, düşünce ve davranış kalıplarını ifade etmektedir. Toplumsal rollerin değişmez olduğu ve doğuştan geldiği düşüncesi cinsiyetler arasında rollerden doğan eşitsizliklerin sorgulanmadan kabul edilmesine neden olabilir. Erkek egemen yapıda toplum tarafından kadınların ikincil konumunu karşı çıkmadan kabul etmeleri beklenir. Bu durum bir cinsiyetin diğeri üzerinde üstünlük kurmasının, ona baskı ve şiddet uygulamasının önünü açmaktadır.

Kadına Yönelik Şiddet Nedir?

Kadına yönelik şiddet, kadına yalnızca kadın olduğu için uygulanan ve kadınları etkileyen cinsiyete dayalı ayrımcılık ile fiziksel, cinsel, psikolojik ve/veya ekonomik açıdan zarar görmesi ya da acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel her türlü tutum ve davranış kadına yönelik şiddettir.

Kısaca şiddet türlerine değinecek olursak:

Fiziksel Şiddet

Tokat, tekmelemek, saçını çekmek, kesici veya vurucu aletlerle yaralamak, kezzap veya kaynar suyla yakmak, yumruklamak, hırpalamak, vücudunda yanıcı maddeleri (sigara vb.) söndürmek, vücudunun belirli bölgelerini ezmek, sakatlamak, işkence yapmak, sağlıksız koşullarda yaşamaya mecbur bırakmak, sağlık hizmetlerinden yararlanmasına engel olmak gibi eylemler fiziksel şiddettir.

Cinsel Şiddet

İstenmeyen her türlü cinsel içerikli davranış cinsel şiddettir. Eylemi gerçekleştiren kişinin partneriniz olması (sevgili, eş, flört vb.) cinsel şiddet uygulamasını meşrulaştırmaz. Kişinin rızasının olmadığı her türlü eylem kim tarafından yapılıyorsa yapılsın cinsel şiddet uygulandığı anlamını taşımaktadır.

Kadına Şiddet Toplumsal Bir Sorundur

Psikolojik Şiddet

Tehdit etmek (özellikle "cinsel içerikli/nude" görüntüleriyle), kişinin çevresindeki kişilerle görüşmesini engellemek, eve kapatmak, küçük düşürmek, korkutmak, hakaret etmek, kıskançlık bahanesiyle sürekli kontrol altında tutmak, nasıl giyineceğine karışmak, nereye gideceğine karışmak, kadının kendisini geliştirmesine (eğitim, iş vb.) engel olmak gibi eylemler psikolojik şiddettir.

Sözlü Şiddet

Bağırarak, hakaret etmek, küfür etmek, iğneleyici söylemlerde bulunmak, kişinin kendisini kötü hissetmesine neden olacak cümlelerde bulunmak, eleştirmek, sorguya çekmek, aşağılayıcı isimler takmak, alay etmek, kadının özgüvenini yitmesine neden olmak gibi eylemler sözlü şiddettir.

Ekonomik Şiddet

Maddi olanakları kısıtlamak ya da ortadan kaldırmak, kadının mallarını ve gelirlerini elinden almak, çalışmasına izin vermemek, istemediği işte zorla çalıştırmak, çalışıyorsa iş hayatını olumsuz etkileyecek kısıtlamalar getirmek, aileyi ilgilendiren ekonomik konularda kadının fikrini almadan tek başına karar vermek gibi eylemler ekonomik şiddettir.

Kadının Üzerinde Şiddetin Etkisi

Birden çok etki olmakla birlikte bu etkiler psikolojik, fiziksel ve toplumsal şeklinde sınıflandırılabilir. Utanma, suçluluk, korku, endişe, yalnızlık hissi, başarısızlık hissi, yetersizlik hissi, insanlara güvenmekte zorlanma, değersizlik hissi ve düşük özgüven psikolojik etkilere örnek olarak verilebilir. Fizyolojik etkilere örnek ise yaralanma, sakatlık, bayılma, alkol ve madde bağımlılığı, sağlık sorunlarının ihmali, kürtaj, ölüm, artan düşük ve ölü doğum oranları örnek olarak verilebilmektedir. Son olarak toplumsal etkilere ise toplumdaki izolasyon, evlilik, erken anne olma, ciddi oranda okul ve iş devamsızlıkları gibi örneklerden bahsedilebilir.

Şiddete Uğrandığında ya da Şiddet Tehlikesi Altındayken Başvurulabilecek Kurum ve Kuruluşlar Nelerdir?

- Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlükleri
- KOZA-Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri
- ALO 183 Sosyal Destek Telefon Hattı
- Valilikler-Kaymakamlıklar
- Cumhuriyet Başsavcılıkları - Aile Mahkemesi Hekimleri
- Polis Merkezleri – Jandarma Karakolları
- Sağlık Kuruluşları
- Belediyelerin Kadın Dayanışma Merkezleri
- Baroların Kadın Dayanışma Merkezleri ve Adli Yardım Kurulları
- Kadın Sivil Toplum Kuruluşları

T.C. İSTANBUL AREL ÜNİVERSİTESİ

KEMAL GÖZÜKARA YERLEŞKESİ

Türkoba Mahallesi, Erguvan Sokak, No: 26/K
34537 Tepekent-Büyükkçekmece / İstanbul

SEFAKÖY YERLEŞKESİ

Kemalpaşa Mahallesi, Halkalı Caddesi, No:101
34295 Sefaköy-Küçükçekmece / İstanbul

CEVİZLİBAĞ YERLEŞKESİ

Merkez Efendi Mahallesi, Londra Asfaltı No: 1/3
34015 Cevizlibağ-Zeytinburnu / İstanbul

0850 850 27 35 | www.arel.edu.tr | arel@arel.edu.tr